

הכולל החלטה שיהודי ווארשאי, אשר בנו זכה בשחרור מן הצבא ינדב 25 רובל לקרן זו.⁷

מוקף משפחה גדולה של בנים ונכדים, היתה הרגשתו הטובה ביותר של הרב מייזלס בחוג המשפחה, ביתוד כשגופו נחלש ביותר, גם צרות המשפחה דיכאו אותו. ב־1869 נפטרה בתו מלכה, אשת צבי זאב בן שלמה בלומברג. בערב סוכות תר"ל (1869) נפטר נכדו המחונן בן השבע עשרה, יחיאל מיכל אפשטיין, בנו של פנחס זימל אפשטיין.⁸

בעניינים יהודיים כלליים נטל הרב מייזלס חלק רק פעם אחת. היה זה בשנת 1869, בשעת המחלוקת בין חצר ריזין לבין הרב מצאנו הצדיק ר' חיים האלברשטאם. כשיצאו החסידים בעלילות דברים נגד הרב מצאנו חתמו מאות רבנים על כרוז מחאה, ובתוכם גם רבה הכולל של ווארשה.⁹

סערה קלה התחוללה בשנת 1867 בשעת הבחירות לקהילה. חלק מן האורתודוקסים ניהלו תעמולה נמרצת נגד הרב מייזלס, כדי שלא יתערב בבחירות. את התעמולה ניהל זקן הדיינים ר' לייבל הייזר, ששימש ממלא מקומו של הרב מייזלס כשגורש מווארשה. הייזר השתוקק מאוד להיות רבה של ווארשה. בעצומה דרש שלא יתנו לבחור במחותנו של הרב מייזלס, זושה אולריך, ובמשה פיינקינד ראש הקהילה, כי הם ממפלגתו של הרב מייזלס. אך המושל התעלם ממערכה זו, כיוון שנשאה אופי פוליטי מובהק.¹⁰ החילופין שנעשו בהנהלת הקהילה ב־1867 לא השפיעו על מעמדו של הרב מייזלס בקהילה. יושב אוהל זה נתכנס כולו בתוך עבודתו שלו. בביתו נתן שיעורים והיה מוקף תמיד תלמידים, בתוכם מי שהיה לאחר מכן רבן

7 תודות להרב מייזלס התירו להקים וועדים כאלה בכל מחוזות פולין. כדי לפדות מגויס אחד צריך היה לשלם 400 רובל. בוועד שבמחלקת הגיוס ישב עסקן יהודי פופולארי, יאשקה בארכאן ("המגיד", 1866, 4). על כך כותב גם חיים יהודה אנגלשטיק בביוגרפיה שלו על הרב מייזלס בשם "ספר איש חיל", קראקא, תרל"א. העסקנים החשובים ביותר בוועד נימנו כאן לפי ההספדים ב"איוראעליטא" (1875, 1) ואחרים מעתוני התקופה. על קשריו של הרב מייזלס עם המושל ברג מוסר אלכסנדר צורבוים פרטים מעניינים ("המליץ", 1879, 35). שניים מחשובי העסקנים, בארדיובר ואנדלמאן, השאירו בצוואתם כסף לאותה קרן.

8 על חיי המשפחה של הרב מייזלס: פייבל שיפר, "מהלכים עם אנשים", תרכ"ו (עם הקדמה מאת יעקב גולדמאן), ווארשה 1867, עמ' 170.

על האסונות במשפחת הרב מייזלס מסופר בהספד עליו "דוב"ב שפתי ישנים" מאת בנימין דוד רבינוביץ, ווארשה, 1870, 16 עמוד. נכדו פסה, אשת ר' משה אולריך, מתה ב־1873 בגיל 30 ("איוראעליטא", 1873, 38).

9 שאול גינצבורג, "היסטארישע ווערק", עמ' 118.

10 לפי מחקרו הג"ל של ד"ר הלל זיידמאן.